

KLAUDIJA PINJEIRO (1960), književnica i treći najprevođeniji argentinski autor, nakon Borhesa i Kortasara. Rođena je u Borsaku, u provinciji Buenos Ajres. Po završetku studija ekonomije nekoliko godina je radila kao računovođa, da bi se zatim posvetila novinarstvu, dramaturgiji i pisanju televizijskih scenarija. Godine 1992. dobila je prestižnu novinarsku nagradu Plejade, kada se i okreće književnosti i fikciji. Mnoga njena dela doživela su ekranizaciju. Dosad je napisala brojne romane, pozorišne komade, dela za decu i mlade. Najpoznatija je po svojim uzbudljivim romanima, koji su postali bestseleri ne samo u autorkinoj domovini i Latinskoj Americi već i širom sveta. Dobitnica je brojnih književnih nagrada, od kojih su najznačajnije LiBeraturprajs za roman *Elena zna* i prestižna Nagrada „Sor Huana Ines de la Krus” za roman *Las grietas de Jara* (2009).

blumizdavaostvo.rs

Klaudija Pinjeiro
TUĐA SMRT

edicija
KIRKA (knjiga br. 74)

prevod sa španskog
Ksenija Bilbija

uredništvo
Aleksandar Šurbatović
Tamara Krstić
Milica Belobrk

lektura
Lidija Kusovac

naslov originala i
autorska prava
LA MUERTE AJENA

© Claudia Piñeiro
c/o Schavelzon Graham Agencia Literaria
www.schavelzongraham.com

*Mom ocu, koji je znao ko sam ja
pre nego što sam to postala*

*Šta je život? Jedna varka.
Šta je život? Pusta bajka,
senka, mašta i bezdan
gde ne vrede blagoslovi
jer život je samo san
a san su i sami snovi.*

Život je san,
Pedro Calderon de la Barka,
19. scena, 2. čin

*Muška seksualna aktivnost nije nužno erotična. Ona
to postaje svaki put kad nije rudimentarna, svaki put
kad nije samo životinjska.*

Erotizam,
Žorž Bataj

prvi deo
sestre

*When everyone you thought you knew
Deserts your fight, I'll go with you
You're facing down a dark hall
I'll grab my light and go with you.*

„My blood”, Tyler Joseph i Josh Dun
(*Twenty One Pilots*)

Sviće, uvek sviće. Možda zato Veronika Balda ne naslućuje ponor. Ponor ili slom ili potres ili kataklizma, bilo koja od tih reči, mada ne znače isto, mogla bi da opiše ono što joj se sprema. Potres, izaberimo potres. Ili zemljotres, sa svoja tri odlučna sloga. Zem-ljo-tres. Ona ne zna, ne oseća nemir, ni bol u dnu stomaka, čak je ni žmarci ne podilaze. Ništa ne predoseća: ne javlja joj se onaj instinkt koji navodi mrave, pacove i druge životinje da napuste mesto koje će biti razoreno, dok ljudi nastavljaju da se vesele, ne primećujući ništa, ne osećajući u vazduhu miris katastrofe, jer nemaju znanje koje poseduju druge vrste. Kao i svakog jutra, tu je samo san; za sada je samo svesna svoga sna. Zašto bi i pomislila da će se nešto desiti ako se mehanizam univerzuma ponavlja i sunce svakog jutra izlazi? Njen život pre i posle zemljotresa.

Oduvek je verovala da je sudbina svakog čoveka da iskusi bar jedan ili dva zemljotresa u životu. Ni manje ni više. Da je više, bilo bi isuviše. Da je manje, bilo bi dosadno. A nju ne samo da ju je otac ostavio kad je bila tinejdžerka, nego joj je ubrzo, kad je Veronika imala samo dvadeset tri godine, majku neumoljivo i za tili čas odneo rak. Dva zemljotresa. Tako da ovog jutra, koje sviće kao i svako drugo jutro, njena doza ličnih katastrofa je ispunjena. A što se dosade tiče, nije joj uopšte dosadno. Ili jeste, ali toga nije svesna.

I da bi zbrka bila još veća, ako je i postojala mogućnost da nasluti neku opasnost, ta mogućnost iščezava onog trenutka kad sunčevi zraci počnu da se penju i odbijaju od poslednjih spratova najviših solitera u gradu, s druge strane parka. Ta svetlost, veruje Veronika, obećava savršen dan.

Je l' tako? Jeste, pita se i odgovara u istom dahu.

Naivna je Veronika.

Buenos Ajres, grad u kom živi od rođenja, jedva da je svestan da je za mnoge ljude koji hodaju njegovim ulicama dan već uveliko počeo. Tako je barem u njenom, još uvek uspavanom kraju. U ovo doba Palermo je jedno mirno, skoro nepomično, tiho jezerce. Veronika ga posmatra kroz prozor taksija koji je vozi od kuće do radija, dok uživa u nekoliko trenutaka predaha pre nego što u tašni pronađe telefon i počne da odgovara na poruke. Zna da je čeka bar nekoliko. Tu je poruka Analije Pastor, producentkinje emisije, sa rezimeom vesti koje bi trebalo da budu najvažnije tog dana. Tu je i snimljena poruka vlasnika radio-stanice Estebana Manrika, koji joj čestita na poslednjim rejtingima prema kojima je ne samo najslušanija novinarka u svom terminu nego i u celokupnom programu stanice, što joj donosi iste količine pohvala i zavisti. Tu je i neizbežno Pablovo „dobro jutro, ljubavi”, pošto se budi nekoliko minuta pošto je Veronika izašla iz kuće. Grize ga savest što nije ustao da sa njom na brzinu podeli doručak, pa joj šalje poruku ne bi li tako ublažio krivicu i nastavio da spava.

Pet godina otkad je prešla iz štampanog novinarstva na radio, Veronika Balda i dalje sebi prebacuje što nije pažljivije razmotrila prednosti i mane te promene koja je svakako bila neophodna. Petnaest godina u mahnitoj redakciji, u mahnitoj sekciji – Politika – u

mahnitoj zemlji, u mediju sa mahnitom uređivačkom politikom – s kojom se često nije slagala – dovelo je do toga da počne da oseća zamor i da čak počne da sumnja u sve ono što ju je na početku novinarske karijere toliko oduševljavalo.

Na stranu sve bednija plata koju ni izdaleka nije mogla da kompenzuje nagrada „Kralj Španije” za novinarstvo koju je osvojila nekoliko godina ranije i koju zbog sopstvene nesigurnosti i tuđih sumnji nikada nije osećala kao potpuno svoju. Razumljivo. Ipak, sloboda koju joj pruža radio, bar ovaj radio-program na kom radi, ne sprečava je da svakog jutra gunda protiv njega i prebacuje sebi zbog sitnica koje izgledaju nevažne, ali su istovremeno neosporive. Pre svega, imajući u vidu svoj bioritam, besna je na sebe što nije obratila dovoljno pažnje na pogubnu činjenicu da mora da ustaje u cik zore i skoro celu godinu provede bez prirodnog svetla, kako bi uronila u uspavani, pusti grad. Veronika Balda ne shvata kako je mogla da prenebregne tako važan detalj. U to doba dana njen duh još uvek nije budan, ne funkcioniše joj termostat, nikad se dobro ne obuče, ili joj je isuviše hladno ili joj je vrućina, na brzinu doručkuje, ako uopšte može da se nazove doručkom vrela kafa koja joj uvek ispeče grlo i zalogaji ultrarafinirane štangle granole koje Pablo uporno kupuje mada ih ona prezire, ili parče hladne pice od prethodne noći koje radije jede nego granolu, iako joj na kraju teže pada za varenje.

Sirena koja frenetično zavija vraća je iz njenih misli. Nije da ju je iznenadila u ovim jutarnjim časovima. Grad je ispunjen zaglušujućom bukom sirena u svako doba dana i noći, mada joj ponekad to izgleda potpuno nepotrebno; dojadilo joj je što u svojoj emisiji stalno vodi borbu protiv zagađenja bukom i što nikoga

nije briga. Ni za zagađenje niti za bilo koju drugu temu koja u nekom trenutku dotakne nečije interese. „Većinu slušalaca ne zanima ekologija, ma koliko bila u modi. Mnogima ta tema uopšte nije na radaru”, rekao joj je šef na jednom sastanku kad je Veronika predložila da napravi seriju razgovora sa stručnjacima na tu temu. I ma koliko ona mislila da nije tako, zna da ništa neće postići insistiranjem jer nije stvar u tome da li Manrike greši ili nije obavešten, nego u njegovim poslovnim obavezama prema kompanijama koje kupuju reklame u programu. *Money, money, money*. Sirena je ovog jutra naročito uporna i iritantna; Veronika je sigurna da su u pitanju vatrogasci. Greši, kao onda kada je pomislila da je čeka jedan lep dan. Ubrzo će joj postati jasno jer je zavijanje sve bliže i bliže, i pre nego što taksista uspe da skrene u aveniju kao što mu dozvoljava zeleno svetlo na semaforu, hitna pomoć prolazi pored njih u suprotnom smeru. Iza njih su jedna policijska kola, pa još jedna. Sirena nije poticala od vatrogasnih kola i nije bila u pitanju jedna sirena, nego tri; zato je zvučala toliko iritantno.

Danas su lopovi poranili, kaže taksista.

I odmah uključuje radio. Traži vesti koje bi potvrdile ili dopunile ono što je upravo rekao, ali u to doba dana još nijedna stanica nije počela sa programom. Pošto je prošarao kroz sve stanice, odustaje i isključuje radio. Veronika konačno uzima svoj telefon i proverava poruke. Odgovara na Pablovu poruku emotikonima koji joj se prvi pojavljuju: poljubac, srce, osmeh, plamen, podignuti palac, sve one koje uglavnom stavlja. Iznervirana prekida šefovu zvučnu poruku jer je oslovljava sa „Beba”, što njemu zvuči nežno, a njoj uvredljivo. Manrike tvrdi da je taj nadimak proizvod prva dva slova njenog imena i prezimena i insistira da joj govori

Veća, a ne Beba. Naravno, to je nemoguće dokazati u zemlji u kojoj je izgovor usnenog B i zubnog V potpuno isti. Veronika mu je već nekoliko puta prebacila što je tako zove, ali je on samo zabezegnuto gledao kao da ne shvata o čemu govori. „Šta sam uradio?“, rekao je i njoj je bilo lakše da prekine razgovor nego da gubi vreme objašnjavajući mu. Zato mu jednostavno ne odgovara kad je tako oslovljava jer je uverena da će Manrike kad-tad shvatiti do čega dovodi njegovo insistiranje da je tako zove. I greši, Veronika ponovo greši.

Proverava Tviter, odbija da ga zove njegovim novim imenom Iks, briše spam poruke koje su joj stigle na mejl, malo ode na Instagram, koji joj ubrzo dojadi, pa ga zatvara.

Počinje da joj smeta oštar miris osveživača vazduha koji taksista drži pored menjača. Spušta prozor za nekoliko centimetara da bi ušao svež vazduh i pušta da joj pogled odluta po slikama koje grad nudi. Dva nastojnika iz susednih zgrada časkaju dok peru trotoar i Veronika se pita dokle će se još trošiti voda na taj svakodnevni obred. Iz kamiona istovaruju gazirana pića u bar u koji obično ide vikendom kad poželi da čita na suncu. Jedan par trči prema parku, gde će verovatno završiti svoj jutarnji džoging. Taksista se zaustavlja da propusti ženu koja prelazi ulicu van pešačkog prelaza, šeta psa i plače. Plače? Veronika je potpuno sigurna da plače. Štaviše, zamišlja kako je plakala celu noć i kako su je suze i nesanica izbacile na ulicu u cik zore. Okreće glavu prema suprotnom prozoru, pa prema zadnjem staklu i prati je pogledom. Žena nestaje iza ćoška. Veronika odagnava tugu koja ju je iznenada obuzela i koju je sebi dozvolila da oseti izgovarajući se uplakanom ženom. U trenutku kada se sprema da pročitati dnevni rezime koji joj je poslala Analija, stiže

joj nova poruka od producentkinje sa upozorenjem: „Pročitaj ovo”. Poslednja vest na spisku potvrđuje da se taksista prevario: hitna pomoć i policija nisu juri-
le za lopovima, nego su išle zbog žene koja se borila
za život posle pada sa petog sprata jednog nebodera
u Rekoleti, na nekoliko metara od avenije Libertad-
dor. Iste one avenije kojom ona sada ide u suprotnom
pravcu u taksiju koji miriše na lavandu. Shvata da je
događaj uvršćen u rezime i da će morati da ga spome-
ne u nekom trenutku tokom emisije, mada smatra da,
iako je u pitanju vest koja će odjeknuti, ne mora baš
da joj posveti mnogo vremena jer više voli drugu vr-
stu sadržaja. I pored frenetične vreve radio-redakcije,
Veronika Balda je i dalje novinarka koja se bavi poli-
tičkim temama. A vest koju joj predlažu u rezimeu ne
deluje baš kao njena tema. Još uvek ne deluje. I to je
njena treća greška tog jutra.

Ulazi u zgradu *Radio News & Folks*, proteže se i, ne
obazirući se na okolinu, pokušava da se razbudi. Pro-
vlači magnetnu karticu, rampa se podiže i ona ulazi.

Dobar dan.

Dobar dan, odgovara joj recepcioner.

U ogledalu lifta namešta kosu i uklanja ostatke
šminke ispod očiju. Radio više nema onu nekadašnju
prednost nad ostalim medijima koja je omogućava-
la da budeš obučen kako hoćeš i da, ako ti se prohte,
dodeš u papučama. Sad se sve prenosi uživo i Vero-
niku kritikuju zbog korišćenja izvesnih boja i zahte-
vaju druge, mada im istovremeno ne pada na pamet
da plate stilistu. Prolazi pored kabine i maše produ-
centkinji i operateru, ali ide pravo u studio koji je u to
doba dana slobodan i gde, kao i svakog jutra, stavlja
svaku od svojih stvari na svoje mesto: kaput na vešali-
cu, tašnu na pod, iako joj kolege stalno govore da je to

baksuz, odlaže papire na sto, olovku na papire, provetava da li je telefon utišao i stavlja ga pored mikrofona, na dohvata ruke. To je njena ceremonija iskrcavanja. I to je ipak prednost jutarnjeg termina jer ne mora nikada da čeka da kolege iz prethodne emisije odu da bi ona mogla da se raskomoti pre početka svoje – *Čim izađe sunce*. Tako se zove njena emisija, koju vodi od sedam do deset ujutru. Stavlja slušalice. Producentkinja joj donosi štampani rezime najnovijih vesti i šoljicu kafe. Iako su oba ekrana u studiju podešena na različite kanale konkurentskih TV stanica koje prate raznorazne uredničke politike, danas se slika poklapa: prednja strana zgrade sa koje je žena jutros pala. Kajron na jednom od dva izveštaja kaže: „Pokušaj samoubistva, nesrećan slučaj ili pokušaj femicida?” Na drugom ekranu piše: „Žena pala pod sumnjivim okolnostima u Rekoleti.” Zahvaljujući godinama koje je provela u štampanom novinarstvu, odmah shvata da u prvom slučaju stavlja znak pitanja pošto nemaju nikakve konkretne činjenice pa mogu samo da nagađaju, a da u drugom slučaju žele da ponude nekoliko interpretacija događaja. Pasti može da znači štošta. Pasti u Rekoleti je još manje precizno. „Žena pala” joj čak zvuči seksistički. Plus svi medijski protokoli koji postoje kad je u pitanju tema samoubistva, a naročito kad je žena još uvek živa.

Barem ne primećuje nijednu pravopisnu grešku, što je ipak napredak, misli u sebi i nastavlja sa svojim poslom.

Posle pregleda vesti, Veronika prepušta reč sportskoj rubrici. Daje novinaru više vremena nego obično jer sledećeg dana igra nacionalna fudbalska reprezentacija, a to stvara velika očekivanja kod publike. Tokom rubrike puštaju nekoliko slušalaca s pitanjima o

sastavu tima, fizičkoj spremi povređenog igrača i preteranoj ceni karata. Sportski novinar ozbiljno odgovara na svako pitanje. Program teče bez problema, mada i bez velikih vesti; to je jedan od onih običnih dana kada Veroniki izgleda da je sve korektno, ali nekako jadno, „laganica”, kao što voli da kaže. Narodni poslanik koji im je potvrdio ekskluzivni intervju povodom svoje ostavke zbog optužbe za seksualno zlostavljanje upravo je otkazao intervju, tako da sad moraju da razvuku sve ostale vesti više nego što zaslužuju. Reklame. Producentkinja joj donosi drugu jutarnju kafu. Pre nego što je popije, ustaje da malo razgiba telo i, dok se njiše s jedne na drugu stranu, čuje kako joj krckaju razni zglobovi. Na ekranu se pojavljuje ime vlasnika stana iz kojeg je žena pala u Rekoleti: Santijago Sánchez Pardo, poljoprivredni industrijalac sa političkim ambicijama. Veronika ga se priseća čim vidi njegovo ime. Zahvaljujući njenoj izvanrednoj memoriji u redakciji je zovu „Gospodica arhivarka”, nadimak koji je morala da prihvati, mada je pokušavala da prikrije izvesno ogorčenje koje je zbog njega osećala. Izgledao joj je pogrdan, a u izvesnoj meri je i bio, jer je na neki način njena sposobnost da pamti detalje, uključujući i one nevažne, izgledala važnija od vrlina koje je – mada potisnute zbog atavističke i neobjašnjive nesigurnosti povodom svojih uspeha – Veronika Balda smatrala vrednijim: dubinu analize, odgovornost, natprosečno dobar stil, brzina, hrabrost i izuzetan talenat da pronade najbolji mogući naslov. Sve u svemu, karakteristike koje su izumirale. Posle nagrade „Kralj Španije”, šef odseka za međunarodne teme usudio se da je preimenuje u „Caricu arhiva”. Bio je to, po njegovom mišljenju, „napredak”, mada je ona osetila da joj je nagrađeno istraživanje donelo samo pomak na

lestvici bezukusnih šala njenih kolega. S druge strane, obe verzije nadimka, plebejska i kraljevska, fokusirale su se na kontradikciju koju je Veronika vrlo dobro znala: ma koliko njena izuzetna memorija bila vrlina u profesionalnom životu, bila je kazna u ličnom životu. Volela bih da mogu više toga da zaboravim, često je mislila, ili bar da se ne sećam tolikih detalja.

Ako se ne varam, to je onaj tip koji je rukovodio jednom od agrarnih grupacija, pita producentkinju.

U principu zna da se ne vara. Producentkinja, koja ga je već gulgala, potvrđuje.

Baš taj, kaže joj.

Kao da su je čuli na jednom od televizijskih kanala, dodaju: bivši direktor AAK-a, Argentinske agrarne konfederacije. Veronika ponovo seda i stavlja slušalice.

Čini mi se da je nećak ili rođak jednog od vojnih komandanata osuđenih za zločine diktature, dodaje pre nego što se uključi u program.

Nećak, odgovara producentkinja sa telefonom u ruci.

I pored svih ovih novosti, Veronika i dalje ne misli da ima dovoljno preciznih informacija koje bi mogla da ponudi slušaocima. Izgleda joj korisnije da ih obavesti o vremenskoj prognozi. Jutarnji sunčevi zraci nisu lagali: biće prijatan sunčani dan, skoro savršen, bar u meteorološkom smislu. Na ekranu se vide komšije Sanćesa Parda iz obližnjih zgrada kako počinju da se okupljaju. Neki sami prilaze mikrofону da bi dali svoju verziju događaja. Veronika prati vest na nemim ekranima i, zahvaljujući gestovima reportera, donosi zaključke o svemu što ne može da čuje. Stiže joj poruka od Pabla. Je l' produžavamo oročenje novca koje danas ističe? Ona baca pogled na sat i vidi da je tek pola devet. Uspavanko je danas poranio, misli u sebi,

sigurno mu je danas rok da sredi stil nekog rukopisa, tako da nema vremena da se ujutru lepo odmori od noćnog rada. Kao toliko puta ranije, umesto da legne zajedno sa njom, Pablo je budan do duboko u noć jer već godinama piše roman o kom vrlo malo priča.

Nijedna izdavačka kuća mu nije platila avans za roman, niti zna da li će ga iko objaviti posle neuspeha njegovog poslednjeg romana – za koji je ipak dobio dobre kritike – tako da, hteo ne hteo, sanjiv ili ne, Pablo mora da posveti veći deo dana ispravljanju tuđih pisanija. Pokušavaju da podele troškove oko stana na pola. U jednom trenutku su razgovarali o tome da Veronika finansira nekoliko godina njegovu karijeru, ali ti razgovori nikada nisu bogzna kako daleko odmakli. Misli kako bi to Pablu sigurno izgledalo fer. Čitala je u novinama o piscima čije su supruge ulagale u književnu karijeru svojih muževa preuzimajući na sebe kućne troškove. Karver, na primer. U takvim slučajevima je postojao prećutni dogovor koji je nekad funkcionisao, a nekad ne, da će jednog dana, kad pisac počne da ubira plodove svoga rada, onaj koji održava domaćinstvo moći da se odmori. Zvuči kao pošten dogovor. Problem je što taj Karverov model u njihovoj vezi ne funkcioniše: Veronika voli da radi kao novinarka i ne želi da se odmara od onoga čime se bavi. Tako da, pošto je kontrausluga ne zanima, ne predlaže da menjaju sistem raspodele troškova. A Pablo čuti, čeka i u međuvremenu ispravlja tuđe rukopise, drži književne radionice, dakle, radi stvari koje prezire, i trudi se da ima slobodna jutra i ostavi sve te stvari za poslepodne. Veronika pretpostavlja da tog jutra, ma koliko to mrzeo, ne može da izbegne da počne da radi. Ponovo čita poruku: Je l' produžavamo oročenje novca koje danas ističe? Pablo je uveren da, budući da je ona

novinarka, ima više informacija i samim tim bolje zna od njega, koji je frustrirani književnik, kako da se zaštiti od ekonomske nestabilnosti. Veronika oprezno igra igru, mada podvlači da ne želi nikakvu odgovornost u slučaju nepredviđenih okolnosti: Produži, piše mu, i, kao i uvek, na zajednički rizik.

Intervju, izveštaj, telefonski poziv reportera sa terena. Poslednje reklame. Isuviše dugačke, ali mnogo sponzora je dobro za račune programa, mada oduzimaju ritam emisiji i Veronika se večno bori između ta dva koncepta. Zove Analiju mašući rukom u vazduhu. Producentkinja ulazi u kabinu i prilazi joj.

Kaži.

Je l' imamo nešto zanimljivo o ovome, pita Veronika dok olovkom zaokružuje poslednju tačku i, mada nije potrebno, glavom pokazuje prema ekranu. Je l' ima nešto novo, ponavlja.

Idem da vidim da li imamo neke pouzdane informacije i odmah ti šaljem, odgovara Analija. Trebalo bi bar da pomenemo, pošto je na svim informativnim programima.

Očigledno je u pravu jer otkad je njen program počeo na dva ekrana, nema nikakvih drugih vesti. Veronika se pravi luda jer to nije vrsta vesti koja je zanima, i to naročito kad je u toku i novinari samo ponavljaju ono što je već rečeno, prenose glasine, donose prerađene zaključke jer im njihove emisije traže da što duže ostanu na temi koja će povećati gledanost. Rejting koji takvi događaji generišu je monumentaln i često je direktno proporcionalan neproverenim podacima koji se puštaju u etar da bi privukli publiku. Veronika sve to zna i ne može da prihvati. To nije novinarstvo, to je nešto drugo, misli, mada priznaje da je bitka izgubljena, da nema pomoći, da je to ono što danas znači biti

u profesiji u kojoj je već dvadeset godina, i ne veruje da će iko uspeti da vrati stvari na ono kako je nekad bilo. Besna je zbog same sebe, ali i zbog toga što su ukrali ime profesije Rodolfu Volšu, Hakobu Timermanu, Nataliji Botane, Magdaleni Ruis Ginjasu, Susani Viau. I mnogim drugima. Novinarima i novinarkama. Kad je spopadnu takve misli, i pored svojih četrdeset i kusur godina, oseća se kao neka baba. Mada pokušava da ne kritikuje toliko, teško joj pada da bude popustljiva kad je u pitanju njeno zanimanje. Otkada joj je majka umrla, osim Pabla, jedina porodica koju ima jesu njene kolege. Novinarstvo je mesto kom pripada, njeno sidro u svetu živih, mesto na kom slavi uspehe i žali poraze. Ne čini joj se da je stroga u bilo kom aspektu svog života i uverena je da njena čvrstina proizlazi manje iz ličnih osobina, a više iz želje da oda počast svom obrazovanju, i to ne samo univerzitetskom, nego i godinama koje je provela radeći u redakcijama pod okriljem šefova kao što je Letisija Zambrano, njena učiteljica, ona koja ju je naučila da je posao koji svakodnevno obavlja mnogo više nego zanat kojim se zarađuje za život.

Koliko ima kako nije videla Letisiju? Da nije ljuta na nju? Ne može da veruje da jeste. Kad je napustila redakciju, neko vreme su održavale kontakt razmenjujući poruke i novosti. U početku su se i vidale, ručale zajedno, odlazile na predavanja. Onda se sve prorredilo i povremeno bi se videle na nekoj zajedničkoj proslavi. S godinama se i to prorredilo, mada su i dalje održavale kontakt preko poruka, nekad češćih, nekad ređih, uglavnom nevažnih, ali onih koje su im služile da jedna drugoj potvrde da su tu. S vremenom se i to prekinulo i Veronika je, suočena sa Letisijinim udaljavanjem, zaključila da se nešto, možda čak mnogo ranije, već bilo

slomilo i sada je samo izašlo na videlo. Danas smatra da nije trebalo da joj se poveri povodom svojih sumnji o tome u šta se redakcija pretvorila poslednjih godina, frenetični ritam koji nije imao mnogo veze sa pravim novinarstvom, koji ju je gušio, i čiji je deo, mada ne svojom krivicom, Zambrano ipak postala. „Svako ima pravo da promeni posao i nađe nešto bolje”, rekla joj je Letisija onog dana kad je Veronika podnela ostavku. Ali činjenica je da joj je lice govorilo nešto drugo i, sad kad bolje razmisli, Letisija nije ni došla na njen oproštaj, pravdajući se gripom koji je trajao samo tu jednu noć. Veroniki se sada čini da je moguće, mada o tome nisu nikada razgovarale, da su ostale neke neizrečene zamerke, neisplaćeni dugovi u vezi sa istraživanjem za koje su dobile nagradu „Kralj Španije”. Možda je Letisiji trebalo vremena da sebi prizna da je odlazak učenice doživela kao izdaju. Možda je tu bilo i prezira prema poslu koji Veronika sad radi svakog jutra, poslu koji joj je delovao kao da je nižeg ranga jer je bio manje rizičan i nije zahtevao veštinu koju su imali novinari u štampanom novinarstvu. A možda se jednostavno zasitila nje, a to bi Veroniki najteže palo. S vremena na vreme, kao na primer sada, Veronika ponovo razmišlja o svemu tome i premeće raznorazne hipoteze, ali nikada ništa ne uspeva da zaključi. Ruku na srce, i dalje je muče sumnje povodom svega toga. Nedavno je, malo usplahirena, pokušala da razgovara s Pablom na tu temu, ali on nije bio raspoložen i pokušao je da je izbegne, tako da je zaključila da i on misli da u Letisijinom ćutanju ima neke gorčine, ali da neće da joj kaže da je ne bi povredio. Teško joj je da prihvati da se njen odnos sa Zambrano nepovratno prekinuo, taj odnos sa šeficom koju je od majčine smrti doživljavala kao majku i kojoj je poverila stvari o sebi koje nikom

drugom nije rekla, čak ni Pablu. Nije da hoće da misli loše, ali kad god oseti nalet samopouzdanja, počne da naslućuje da u svemu tome ima i malo profesionalne zavisti ili ljubomore. Otkad je napustila redakciju, Veronika je profesionalno napredovala, dok je Letisija uglavnom nazadovala: posle nagrade „Gabo” za tekst o korupciji na carini u Buenos Ajresu koju je neki nepoznati novinar lažno osporio tvrdeći da je plagirala njegovo istraživanje, Letisija je počela da se gasi, da bi se na kraju povukla iz novina pre nego što joj je došlo vreme za penziju, prihvatajući povoljne uslove koje su joj ponudili za dobrovoljni odlazak. Zajedno su proslavile Zambraninu nagradu „Garsija Markes” i dugo su razgovarale, veselo se prisećajući one druge nagrade koju su zajedno osvojile. Smejale su se zavidljivcima, imenovala „spletkaroše”, proklinjale one koji su omalovažavali njihov rad tvrdeći da novinarkе dobijaju nagrade samo da bi se ispunile „ženske kvote”. Tad su se poslednji put videle. Čudno je što ni poruke više ne razmenjuju.

Novinar zabavne rubrike blago dodiruje Veronikinu ruku da bi joj privukao pažnju i to je vraća u sadašnjost. Pokazuje joj crveno svetlo na kome piše *ON AIR* i gestom joj daje do znanja da je spreman da počne čim mu ona da znak. Kao da se budi iz nekog transa, Veronika mu klima glavom da počne. Posle tog priloga ide odjavna špica emisije. Tokom njegovog priloga ulazi producentkinja i pruža joj list papira sa najnovijim vestima o ženi koja je pala u ponor u Rekoleti. Pre odjave Veronika kaže:

Ne želim da odem a da ne podelim sa vama nekoliko potvrđenih podataka o događaju koji je već izazvao pometnju u gradu.

Događaju o kojem bi još mnogo toga trebalo razjasniti: jutros je žena pala sa petog sprata u Rekoleti i, uprkos udarcu, trenutno se bori za život. Razlozi pada su nepoznati, ali možemo da potvrdimo da stan pripada poljoprivrednom magnatu Santijagu Sanćesu Pardu, poznatom po svom angažmanu u organizacijama vezanim za agrarni sektor. Policiju je alarmirala jedna komšinica. Još uvek se ne zna identitet žrtve niti okolnosti koje su dovele do pada.

Time Veronika završava vest. Na cedulji je producentkinja dopisala da je žena koja je pala bila gola, ali njoj se čini nepotrebnim da pominje taj detalj. Pošto ima tako malo informacija, ova činjenica bi samo povećala morbidnost vesti, misli.

Da li se bacila ili su je bacili?, ironično dodaje sportski novinar koristeći iste upitnike koji su se tog jutra pojavljivali na ekranima, dok Veronika pažljivo skuplja svoje stvari da ne bi pravila buku. Bogami, izgleda kao da je noć bila raskalašna, zaključuje novinar.

Iznervirana Veronika zna da on to radi da bi izgledalo kao da je prvi provalio priču i da nije tek kojekakvo piskaralo koje ne zna osnovna pravila novinarstva. Bar onoga što ona smatra dobrim novinarstvom. Zato ga prekorno gleda, ništa ne potvrđuje niti poriče, ali dodaje ostrim glasom, dok emisija još uvek traje uživo:

Kao i uvek, u ovom programu se držimo samo proverenih informacija. Zna se ono što se zna; to je suština novinarstva.

I odmah posle toga prelazi na zatvaranje programa:

Do sutra u sedam ujutru, kao i svakog dana, *Čim izađe sunce*.

Sada je zaista kraj. Veronika skuplja svoje stvari. Sportski novinar izlazi skoro bez pozdrava. Novinar zabavne rubrike se polako sprema jer želi da pokaže

da nema nikakve veze sa nedoličnim komentarom i da ne zaslužuje njen bes. Producentkinja ulazi i kaže da poslanik koji je danas otkazao intervju želi sutra da gostuje. Nije sigurna da li bi trebalo da prihvati, boji se da ih opet ne ispali, ali tema je dobra i privlači je, tako da odlučuje da spremi izveštaj o njegovom slučaju ukoliko poslanik ponovo otkáže.

Bivši poslanik, ispravlja je Veronika.

Voditelj sledećeg programa ulazi u studio. Ona pozuruje da mu napravi mesto, pozdravlja se i odlazi. Silazi niz stepenice pošto lift izbegava kad god može. Ne zato što joj je do vežbanja, nego zato što joj je to prešlo u naviku od kada se zaglavila u zgradi redakcije između trećeg i četvrtog sprata, a ta nesreća joj u sećanje priziva onaj događaj iz kade kad je još bila tinejdžerka. Mada je sada u drugoj zgradi, sa drugim liftom i u drugim okolnostima, prokleta Veronikina memorija je ne štedi nijednog detalja tih beskrajnih dvadeset minuta čekanja da je izvuku.

Kad stigne u ulazni hol zgrade, pozdravlja se sa recepcionerom dodirujući njegovu pesnicu svojom. Mladiću je to ostalo još iz vremena pandemije i ona to poštuje, mada samo na izlasku, jer kad dolazi ujutru, toliko je pospana da prolazi pored njega polusvesna. Rano ujutru, u cik zore, nije u stanju da izvede sudar pesnica. Pre izlaska iz zgrade, pogled joj pada na novi natpis na TV ekranu na recepciji i staje kao ukopana. „Žrtva iz Rekolete je dvadesettrogodišnja Hulijana Gutjeres.” Na ekranu se pojavljuje fotografija žene, preuzeta sa njenog Instagrama: mlada devojkа, našminkana, sa usnama ispunjenim hijaluronskom kiselinom ili nekim tretmanom tog tipa, u topu sa šljokicama i zlatnom šorcu, sa sandalama sa visokim štiklama u jednoj ruci i čašom šampanjca u drugoj,

pozira kameri sa napučenim usnama. Da je zaista u pitanju zemljotres, ovo bi bio trenutak u kome tlo počinje da podrhtava pod njenim nogama i počinje kataklizma.

Taksi je stigao i čeka vas napolju, kaže joj recepcioner.

Ali ona kao da ne čuje. Pogled joj je prikovan za ekran i telo ukočeno.

Vero, je l' sve u redu? pita je mladić.

Mada bi trebalo da klimne glavom, ona odmahuje jer je nesposobna da izusti i jednu reč.

Je l' sve u redu?, ponovo je pita.

Ispred zgrade taksista trubi. Veronika se trgne.

Ko je to? Da li je poznaješ? raspituje se recepcioner.

Izvini, čeka me taksi, kaže ona i pokušava da se pokrene.

Na putu prema izlaznim vratima odgovara na pitanja koja su ostala da vise u vazduhu, ona na koja trenutak ranije nije mogla da odgovori, ali toliko tiho da mladić ne može da je čuje. Jer u stvari ne odgovara njemu nego samoj sebi:

Ne, ne poznajem je, ali to mi je sestra.

I istog trenutka kad je tako nazove, Veronika se pokaje i bude zahvalna što niko osim nje nije čuo tu strašnu omašku.

Edicija KIRKA

1. Dejan Tiago Stanković, **ESTORIL**
2. Dževad Karahasan, **ISTOČNI DIWAN**
3. Džejms Diki, **IZBAVLJENJE**
4. Arno Žorž, **NADNICA ZA STRAH**
5. Henri Džejms, **AMBASADORI**
6. Gistav Flober, **BUVAR I PEKIŠE**
7. Sonja Atanasijević, **SPAVAJ, ZVERI MOJA**
8. Katerina Babkina, **MOJ DEDA JE PLESAO BOLJE OD SVIH**
9. Amanda Svenson, **SISTEM TOLIKO BLISTAV DA ZASLEPLJUJE**
10. Kurt Tuholski, **DVORAC GRIPSHOLM**
11. Hju Maklenan, **TACKA PUCANJA**
12. Egon Hostovski, **NESTAO**
13. Jun Fose, **MELANHOLIJA I-II**
14. Aleksandar Šurbatović, **TURČIN ŠAHISTA**
15. Agneta Pleijel, **DVOSTRUKI PORTRET**
16. Džejn Ostin, **LEJDI SUZAN**
17. Lajf Rant, **ALLEGRO PASTELL**
18. Almudena Grandes, **FRANKENŠTAJNOVA MAJKA**
19. Lučijan Dan Teodorović, **MATEJ BRUNUL**
20. Bjanka Belova, **MONA**
21. Jana Bukova, **PUTOVANJE U PRAVCU SENKE**
22. Tom Kristensen, **VANDALIZAM**
23. Juri Erera, **KONCI KRALJEVSTVA**
24. Juri Erera, **ZNACI KOJI ĆE PRETHODITI KRAJU SVETA**
25. Juri Erera, **RAZMENA TELA**
26. Klaudija Pinjeiro, **ELENA ZNA**
27. Sonja Atanasijević, **VEŠTICE IZ ILINACA**
28. Radoslav Petković, **DESTINO Y OBSERVACIONES**
29. Jeran Tunstrem, **BOŽIĆNI ORATORIJUM**
30. Katerina Babkina, **SREĆNI GOLI LJUDI**
31. Klaudija Pinjeiro, **KATEDRALE**
32. Marko Stojkić, **DEVETI ŽIVOT ANE BELINSKI**
33. Dmitri Kapitelman, **FORMALNOST U KIJEVU**
34. Mori Ponsovi, **OKASAN**
35. Aleksandar Šurbataović, **BALADE O STRAŠNOM SKLADU**
36. Luis Kerol, **DNEVNIK S PUTOVANJA U RUSIJU**
I DRUGA ČUDESA
37. Klara Vlasakova, **NAPRSLINE**
38. Ane Birkefelt Ragde, **BERLINSKE TOPOLE**
39. Mihal Vitkovski, **LUBJEVO**
40. Mikela Murđa **AKABADORA**
41. Almudena Grandes, **ČITALAC ŽILA VERNA**
42. Bojan Vasić, **TAMNA I – CRNE KĆERI**
43. Klaudija Pinjeiro, **MALA SREĆA**
44. Džerald Marnejn, **RAVNICE**
45. Oskar Vajld, **PORTRET JEDNOG DŽENTLMENA**
46. Zoran Ž. Paunović, **LUTAJUĆE DUŠE**
47. Virginija Zaharijeva, **9 ZEČEVA**
48. Rodrigo Blanco Kalderon, **SIMPATIJA**
49. Svetlana Kalezić Radonjić, **JEVANĐELJE PO UTERUSU**

50. Noel Putnik, **TERRAIN VAGUE**
51. Amanda Svenson, **TELEGRAF DUŠE**
52. Martin Vopenka, **MOJ BRAT, MESIJA**
53. Bojan Vasić, **TAMNA II**
54. Klaudija Pinjeiro, **TVOJA**
55. Džerald Marnejn, **UNUTRAŠNJOST**
56. Vang Sijaobo, **ZLATNO DOBA**
57. Alvaro Enrige Soler, **IZNENADNA SMRT**
58. Balsam Karam, **SINGULARNOST**
59. Agustina Basterika, **SOCNI LEŠ**
60. Pedro Karmona Alvares, **ČIKITITA**
61. Elena Ponijatovska, **MASAKR U MEKSIKO SITIJU**
62. Helena Janeček, **DEVOJKA S LAJKOM**
63. Rob Dojl, **OVO JE RITUAL**
64. Džejms Hilton, **ZBOGOM, G. ČIPSE**
65. Miloš Perišić, **OPATIJA SVETOG VARTOLOMEJA**
66. Teodor Kalifatides, **OPSADA TROJE**
67. Martina Hefter, **HEJ, DOBRO JUTRO, KAKO SI?**
68. Elena Aleksijeva, **SVETI VUK**
69. Simon Stranger, **LEKSIKON SVETLOSTI I TAME**
70. Laslo Krasnahorkai, **SATANTANGO**
71. Vladislava Vojnović, **RAK U HOROSKOPU**
72. Bojan Vasić, **TAMNA 3**
73. Miomir Petrović, **OSTRVO ODBAČENIH IGRAČAKA**
74. Klaudija Pinjeiro, **TUĐA SMRT**

Izdavač: Blum izdavaštvo, Beograd
Sedište redakcije: Poručnika Spasića i Mašere 88, Beograd
Mejl: redakcija@blumizdavastvo.rs
Štampa: F. U. K., Beograd, 2026
Tiraž: 1000
ISBN: 978-86-6070-118-5

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.134.2(82)-31

ПИЊЕИРО, Клаудија, 1960-
Tuđa smrt / Klaudija Pinjeiro ; prevod sa španskog Ksenija Bilbi-
ja. - Beograd : Blum izdavaštvo, 2025
(Beograd : F. U. K.). - 309 str. ; 20 cm. - (Edicija Kirka / [Blum iz-
davaštvo] ; knj. br. 74)

Prevod dela: La muerte ajena / Claudia Piñeiro. - Tiraž 1.000. -
Klaudija Pinjeiro: str. 1.

ISBN 978-86-6070-118-5

COBISS.SR-ID 197303561